

16. Lubiano W. The Postmodernist Rag : Political Identity and the Vernacular in Song of Solomon / W. Lubiano // New Essays on Song of Solomon. – Cambridge : Cambridge Univ. Press, 1995. – P. 93–116.
17. Matus J. Toni Morrison / J. Matus. – Manchester : Manchester Univ. Press, 1998. – 208 p.
18. Mitchell A. «Sth, I Know That Woman» : History, Gender, and the South in Toni Morrison's Jazz / A. Mitchell // Studies in the literary Imagination. – Atlanta : Georgia State Univ. Press, 1998. – № 2. – P. 22–34.
19. Mobley M. S. The Woman Writer as Cultural Archivist and Redemptive Scribe / M. S. Mobley // Folk Roots and Mythic Wings in Sarah Orne Jewett and Toni Morrison. The Cultural Function Of Narrative. – Baton Rouge : Louisiana State Univ. Press, 1991. – P. 1–26.
20. Page P. Putting It All Together / P. Page // Dangerous Freedom. Fusion and Fragmentation in Toni Morrison's novels. – Jackson : Univ. Press of Mississippi, 1996. – P. 84–107.
21. Page Ph. Morrison's Novels as Texts, Not Works / Ph. Page // Dangerous Freedom. Fusion and Fragmentation in Toni Morrison's novels. – Jackson : Univ. Press of Mississippi, 1996. – P. 26–36.
22. Rice H. W. Toni Morrison and the American Tradition : a Rhetorical Reading / H. W. Rice. – New York : Lang, 1998. – 267 p.
23. Schapiro B. The Bonds of Love and the Boundaries of Self in Toni Morrison's Beloved / B. Schapiro // Contemporary Literature. – Madison : Univ. of Wisconsin Press, 1991. – № 2. – P. 194–210.
24. Smith B. Toward a Black Feminist Criticism / B. Smith // All the Women Are White, All the Blacks Are Men, But Some of us Are Brave. – N. Y. : Out & Out Books, 1981. – P. 1–18.
25. Smith V. Self-Discovery and Authority in Afro-American Narrative / V. Smith. – Harvard : Harvard Univ. Press, 1991. – Cambridge : Cambridge Univ. Press, 1995. – 177 p.
26. Storhoff G. Anaconda Love : Parental Enmeshment in Toni Morrison's Song of Solomon / G. Storhoff // Modern Critical Interpretations / H. Bloom. – Philadelphia : Chelsea House Publishers, 1999. – P. 209–223.
27. T. LeClair. The Language Must Not Sweat : A Conversation with Toni Morrison / T. LeClair // Conversations with Toni Morrison. – Jackson : Univ. of Mississippi Press, 1994. – 121 p.
28. The Feminist Reader. Essays in Gender and the Politics of Literary Criticism / [Ed. by C. Belsey, J. Moore]. – N. Y. : Palgrave MacMillan, 1997. – 189 p.
29. Toni Morrison : Critical Perspectives Past and Present / [Ed. by H. L. Gates, K. A. Appiah]. – N. Y. : Amistad Press, 1993. – 301 p.
30. Yardley J. Toni Morrison : An Introduction / J. Yardley // Washington Post. – 2006. – P. 5–6.

A Classification of Literary Research Methods of Tony Morrison's Creativity in Western and Russian Literary Criticism

The task of the research is to analyse and classify the main literary methods of studying Toni Morrison's creativity in Western and Russian literary criticism. There are four major methods of such studying: feminist, historical, psychoanalytic and cultural. The article deals with the central themes of Toni Morrison's novels which are the features of Afro-American literature, its history, self identity problems and the ways of self-searching by African-Americans.

Тетяна Шебуренкова (Київ)

ФУНКЦІОНУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ МІФОЛОГІЇ У КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ (НА МАТЕРІАЛІ РОМАНУ ПОЛА ОСТЕРА «НІЧ ОРАКУЛА»)

Проблема технологізації світу, яка супроводжується дегуманізацією, спробами підмінити тілесність схемою, розум штучним інтелектом, не залишається поза увагою гуманітарної думки сьогодення. Стурбованість з цього приводу не раз звучала в сучасній американській літературі, що не дивно, бо США – країна з надзвичайно потужною технічною базою. Постмодернізм США вступає у діалог з технократизмом, принципово стаючи на бік людини в її конфронтації з машиною. Варто пригадати твори визнаних письменників Джона Хюкса або Джона Барта, які з іронією ставляться до намірів суспільства видати механізацію та комп'ютеризацію життя за диво прогресу.

На думку дослідників, така підміна цінностей – результат глобалізації, неможливої без сучасних засобів зв'язку, мас-медіа, Інтернету, новітніх інформаційних технологій тощо. Науковці наголошують на тому, що космополітизм сучасної культури призводить до загострення проблем, пов'язаних з національною ідентичністю. Як зазначає Ентоні Сміт, синтез постмодерну та глобалізації буде продукувати рух культурного еkleктизму, своєрідного колажу національних культур. У цьому контексті дослідник констатує, що наслідком глобалізації має стати гібридизація культури. Вищезгадані процеси призведуть до нашарування різних культурних пластів, колажу фольклорних і національних мотивів [4; 37–38]. Автор стверджує, що «гібридна глобальна культура має три особливості, які позначають її як справді нову: вона універсальна, технічна і без часова» [4; 39]. Відтак у такому суспільстві немає місця національній культурі, символам, міфам. Універсалізація означає пристосування цінностей та вірувань однієї нації до потреб іншої, що, своєю чергою, призведе до їх спрощеного розуміння та тлумачення. Науковці піддають сумніву здатність глобалізованої культури створювати нові міфи, які б виявилися повноцінними заміниками старих, оскільки вони мають стати виразниками колективної пам'яті. Життя новостворених традицій, ритуалів, цінностей не буде тривалим, якщо вони не апелюють до колективного досвіду певної соціальної групи. Ентоні Сміт підсумовує, що глобальна культура, яка претендує на безчасовість, не відповідає поточним потребам.

У сучасній літературі можна знайти відгук на проблему глобальної культури. Постмодерністська література нерідко висловлює занепокоєння через прагнення людини долучитися до космополітичної «поверхневої» культури, новітніх технологій [4; 43]. Тому в ній зростає інтерес до історії, витоків, традицій нації та етносу. Критично осмислюються новостворені міфи, а технологізація піддається критиці або висміюється. У світі постійних зрушень мають існувати сталі істини, які б не піддавались історичним змінам [1; 295]. Відмирання звичних, традиційних норм і канонів життя, перехід до нових, аморфних та незвичних людських взаємин породжує численні літературні рефлексії, ставить митців перед завданням пошуку пояснень змісту і сенсу новацій, що відбуваються. Нове важко сприймати й пояснювати в межах усталеного, раціонального світогляду. Відтак у постіндустріальному, інформаційному суспільстві зростає потреба у зверненні до міфів як до першопочаткової істини, внаслідок чого набувають поширення нові форми міфотворчості. У цьому контексті доцільно звернутись до функціонування національної міфології. У межах певного суспільства національні міфи стають саме тими константами, які підштовхують людину до роздумів над своєю сутністю та походженням.

Національні міфи про героїчне минуле є об'єктивною необхідністю для існування нації та, відповідно, людини у межах певної національної спільноти, оскільки, як відзначив Ернест Ренан, «нація – це душа, духовний принцип... Культ предків – найвідповідальніший з усіх; предки зробили нас такими, як ми є тепер. Героїчне минуле, великі люди, слава (але справедлива) – ось головний капітал, на якому ґрунтується національна ідея» [2; 261].

Сучасна американська література демонструє відродження інтересу до свого минулого. Національна культура, символи та міфи продовжують залишатися актуальними для письменників кінця ХХ-го століття, у тому числі і для Пола Остера, які пропонують своє тлумачення традицій з урахуванням сучасних проблем.

Проблема побутування національної міфології у контексті сучасного світу, порушена в романах Пола Остера, досліджена недостатньо, що зумовлює актуальність теми. Зарубіжні літературознавці приділяли увагу таким аспектам творчості письменника, як інтертекстуальність, вплив американських трансценденталістів на його творчість тощо. Серед розвідок американських авторів, присвячених прозі Пола Остера, слід відзначити статті Елісон Рассел [9], Нікласа Доусона [8] та Стівена Елфорда [10], які висвітлюють особливості поетики «Нью-Йоркської трилогії». Російські літературознавці Марина Броніч, Володимир Прозоров, Ольга Анциферова досліджували інтертекстуальність романів Остера, проблему переосмислення американської системи цінностей, жанрову специфіку його творів, лінгвістичні аспекти романів письменника, проблему літературної кінематографічності «Книги ілюзій» тощо. Натомість лише окремі національні концепти у романній творчості Остера, як-от свобода індивідуального вибору, привертали увагу дослідників.

Мета цієї статті – з'ясувати особливості функціонування національних міфів і символів у романі Пола Остера «Ніч Оракула». Відповідно постає завдання визначити особливості їх тлумачення, з'ясувати принципи співіснування національної та глобальної культур.

У романній творчості Остера доволі виразно простежується критичне ставлення до надбань сучасного науково-технічного прогресу. Навіть спосіб життя письменника – своєрідний протест проти комп'ютеризації. Як не раз заявляв митець у своїх інтерв'ю, він не відчуває потреби у комп'ютері. Усі твори автор пише або від руки, або на друкарській машинці. Образ письменника в більшості романів Остера – ще один виявом такого протесту, адже всі вони пишуть твори від руки, а зошит стає окремим персонажем його творів – він впливає на розвиток подій, наділяється здатністю зцілювати, розкривати таємниці тощо.

У романі Остера «Ніч Оракула» до оповідача, який колись був письменником, після тривалої хвороби повертається здатність писати. Слід зауважити, що натхнення повертається до нього саме після відвідування магазину канцтоварів, яке стає відправною точкою розповіді головного героя. Для образу крамниці Остер використовує прийоми гіперболізації та гротеску, що підкреслює її таємничість та символічність. Назва «Паперовий палац» здається до комічного перебільшеною для невеличкої крамнички посеред шумної вулиці, тим більше, що її власник – китаець Чанг. Ситуація прочитується як натяк на те, що східна мудрість, поміркованість, прагнення до гармонії занепадають у американському мегаполісі.

Інша деталь, яка підкреслює контраст між гамірним урбаністичним світом машин і технологій та крамничкою канцтоварів – це тиша, яку помічає протагоніст Сідні Опп під час першого візиту. У магазині можна було почути лише рипіння олівця продавця, який оповідач позначає як зав'язку своєї історії. Тиша посилює протилежність між галасливою вулицею, надшвидким пульсуючим темпом життя мегаполісу і спокоєм, який панує у світі без техніки. Така полярність символізує прірву між внутрішнім світом письменника і оточуючим його безладом: тяжка хвороба, підозри у зраді дружини, її небажання народити дитину.

Водночас специфічний топос магазину – своєрідна квінтесенція всіх Сполучених Штатів. Його площа міфологізована та насичена різноманітними національними символами. Оповідачеві впадає у вічі оформлення вітрини: «Судячи з усього, магазин з'явився тут нещодавно, та, не зважаючи на свою новизну та привабливу вітрину (у вежах з кулькових ручок, олівців та лінійок вгадувався силует Манхеттена), «Паперовий Палац» виглядав замалим щоб обіцяти щось цікаве» (переклад мій. – Т. Ш.) [5; 3–4]. Письменник міфологізує простір магазину, чітко окреслюючи його візуальні та персоніфіковані межі. Вперше побачивши крамницю, головний герой акцентує увагу на її відмінності не лише від сусідніх будівель, а й загалом від всього, що його оточує: «Небо було кольору цементу: сірі хмари, сіре повітря, сіра мряка разом з сірими поривами вітру... Я роздивився крамничку канцелярських товарів на іншому боці вулиці. Вона розташувалась між взуттєвою майстернею та цілодобовим винним льохом, єдиною яскравою плямою в ряду обшарпаних непримітних будівель» (переклад мій. – Т. Ш.) [5; 4]. Отже, сам вигляд магазину змушує героя звернути на нього увагу, хоча в майбутньому спроби знайти його навмисно будуть марними. Відтак відбувається персоніфікація меж крамнички, оскільки не від бажання героя залежить можливість потрапити туди знову.

Простір самої крамниці здатний візуально стискатись та розширюватись, що підкреслює її магічність і таємничість. Манхеттен, символ культурного життя Нью-Йорку та й усіх Сполучених Штатів Америки, символічно стиснутий до маленького макету і вміщений у вітрині. У цьому контексті варто пригадати мотив чарівної крамниці в однойменній новелі Герберта Веллса, часопросторові параметри якої теж здатні змінюватись. Проте мотив «чарівної крамниці» по-іншому функціонує у романі «Ніч Оракула» і пов'язаний зі сценарієм фольклорної казки. У творі розповідач тричі зустрічається з Чангом, власником крамниці, який виступає у ролі дарувальника, що випробовує героя [3; 35]. Перша зустріч є знайомством персонажів. Протягом другої Чанг випробовує Сідні Орра. Під час третьої власник крамниці карає розповідача, через те, що герой не зміг пройти іспит: зраджує дружині, ненавмисно ображає нового друга. Відтак зустріч Сідні Орра з Чангом стає початком нової сторінки в житті розповідача і відправним пунктом виходу героя з глухого кута. Так міфологізується романний простір.

Цікавий опис вітрини: «...у вежах з кулькових ручок, олівців та лінійок вгадувався силует Манхеттену...» (переклад мій. – Т. Ш.) [5; 3–4], адже для національної міфології США символ

вежі є особливо важливим. Традиційно він трактується як сила, підйом та цнотливість, що одразу ж відсилає нас до закликів перших переселенців Америки – пуритан – збудувати «місто на пагорбі», тобто нову державу, міцну та безгріховну. У ранішому романі письменника «Скляне місто» міфологемі Вавилонської вежі присвячено особливу роль у контексті теорії становлення американської нації. У «Ночі Оракула» автор майстерно поєднує міфологічне минуле країни з його теперішнім, трактуючи побачені макети споруд як сучасні хмарочоси, які також вже стали символами величі держави.

Окрім цього у романі підкреслюється і мультикультурність сучасної Америки. Власником крамнички є китаєць Чанг, який поєднує в собі дві культури. Хоча герой підкреслено відмовляється від власного коріння і намагається ідентифікувати себе з американцями, він не може повністю стати одним з них. З його вуст лунають такі вирази як «американська мрія», «по-американськи». Він прагне наситити свою мову американськими ідіомами, натомість використовує архаїзми, які роблять образ китайського бізнесмена комічним. Автор підкреслює, що відмінність культур не може бути подолана так легко, а у випадку з Чангом говорити, як американці, ще не означає думати, як вони.

Американська мрія в образі Чанга міфологізується. У романі він єдиний, хто ще сподівається втілити її, однак скептичність інших героїв підкреслює її міфічність. Вона залишається символом нації, але у романі позбавляється реального підґрунтя. Для самого Чанга вона також спосіб ввійти, долучитися до американської національної спільноти. Це символічне визнання міфів та символів є першим кроком на шляху до асиміляції. Та поверхове розуміння національної культури країни не дає персонажеві можливості стати іншим. Відмова від своєї національності сприймається як нелогічний вчинок, що, своєю чергою, позбавляє логіки практично всі дії героя. Дружба з Сідні Орром закінчується через дивне непорозуміння, адже Чанг, що в душі не є американцем, не може зрозуміти приятеля. Їхня система цінностей не співпадає, те що для одного є прикорм непорозумінням, для іншого видається смертельною образою.

Отже, національні міфи, які є виразниками колективної пам'яті певної спільноти, не можуть бути штучно засвоєні представниками інших національних груп. Причина дисгармонійності образу Чанга криється в ідентифікації героя, оскільки його бажання перейняти американський стиль життя та неможливість позбавитись усіх маркерів національності привносять розкол у його особистість.

Водночас Пол Остер акцентує увагу на особистості, на її важливості у контексті історичного процесу. Потреба збереження пам'яті про людину стає наскрізним мотивом романної творчості письменника і з'являється в одному із перших його романів «Винахід самотності» («The Invention of Solitude»). Необхідність написати історію життя батька, обґрунтовується героєм наступним чином: «...Я знав, що я мав написати про свого батька... Якщо я не буду діяти швидко, усе його життя зникне разом з ним» (переклад мій. – Т. Ш.) [6; 6]. Відтак людина, спогадів про яку не залишилось, перестає існувати. Ця ж думка підтверджується у романі «Ніч Оракула». Так, на сторінках синього зошиту з'являється персонаж на ім'я Ед Вікторі, який організовує проект зі збереження історії («Bureau of Historical Preservation»), який має на меті збирання та упорядкування старих телефонних довідників США та інших країн світу. Вони уособлюють ціле людство та різні сторінки історії: жертви Другої світової війни, геноциду, про яких мають пам'ятати люди. Мотив пам'яті з'являється і в романі «Винахід самотності», друга частина якого, «Книга пам'яті», є своєрідним каталогом імен. Можна провести паралель з романом сучасного американського письменника Джонатана Сафрана Фоєра «Усе освітлено» («Everything is Illuminated»), де маленьке містечко Трохимбрід, знищене під час Другої світової війни, продовжує існувати у вигляді речей, зібраних жінкою, якій вдалося вижити. Мотив пам'яті вельми актуальний для сьогодення і виявляється у творчості сучасних письменників.

Отже, національна історія в романах письменника – це не минуле держави взагалі, а доля кожної окремої людини, йдеться не про «подієву», а про «особисту» історію. Відтак саме особистість знаходиться у центрі уваги Остера і протиставляється спробам представити історію у вигляді набору фактів.

Інший яскравий образ роману «Ніч Оракула» – синій зошит, який купує головний герой у крамничці Чанга. Своєрідність задуму письменника полягає у тому, що цей предмет стає

самостійним персонажем твору. Можна провести паралель з червоним зошитом у більш ранній «Нью-Йоркській трилогії», де наприкінці першого роману «Скляне місто» він відділяється від свого власника і виступає єдиним свідком подій, які зображувались у романі: «Що ж до Куїна, то я не можу сказати де він зараз. Я слідував червоному зошитові так близько як тільки міг, і всі неточності у розповіді – моя провина» (переклад мій. – Т. Ш.) [7; 133]. Тлумаченню цього образу була присвячена окрема дискусія, у якій брав участь і сам автор. Вочевидь письменник приділяє особливу увагу образам носіїв писемного слова. У цьому контексті цікаво розглянути проблему їхньої кольорової гами. Про свідомий вибір письменником червоного й синього для обкладинок та білосніжного кольору аркушів свідчить інтерес Остера до символіки кольорів, який відбився на сторінках роману «Ніч Оракула». Очевидно, що червоний, синій і білий – потужні національні символи для американського суспільства, бо це кольори прапору США.

Гра барвами стає важливим складником романів. Білий колір аркушів, який символізує чистоту і невинність, згідно з традиційним тлумаченням символіки національних кольорів США, втрачає свій первинний вигляд, коли головний герой починає робити в ньому записи. Синій, який символізує справедливість, наполегливість, стає глухим кутом для героїв нового роману Сідні Орра. А червоний, що тлумачиться як хоробрість, доблесть, перетворюється на пристрасть і одержимість [11]. Отже, ці кольори здатні по одинці змінювати своє значення, що призводить до переосмислення їхньої єдності в національному прапорі і є прикладом постмодерністського прочитання традиційних символів.

Отже, в романі «Ніч Оракула» Пол Остер звертається до національної міфології, історії та переглядає сучасність крізь призму міфу. Автор протиставляє глобалізованому поверховому, універсальному світу мікрокосм людини. Макросвіт твору вибудовується з особистості, її внутрішнього світу, пам'яті про неї.

В центрі уваги письменника перебуває людина, яка намагається оволодіти швидкоплинним, глобалізованим світом, представленим в одноманітних сірих тонах. Яскравий, оригінальний простір відкривається героєм у маленьких нішах універсального макрокосму, що несуть в собі певний національний колорит, чітко визначену культурну модель. Водночас вони є міфами, які з'являються випадково і зникають потім з поля зору героя, як примари.

Письменник зображує звичні повсякденні речі у особливо теплих тонах, і у такий спосіб акцентує увагу на їхній індивідуальності та неповторності (сині зошити стають ідеєю фікс Сідні Орра, кожний предмет у крамниці змальовується як надзвичайна знахідка). У такий спосіб людина долає одноманітність, рутинність повсякденного життя в універсалізованому суспільстві. Предмети та елементи, які є загальними для глобалізованого світу (магазини, вітрини, вежі), водночас виступають як елементи національної міфології Америки, наділяються магічною силою. Це досягається шляхом використання національної символіки, міфологем, фольклорних сценаріїв тощо.

Бездуховність глобального світу долається також пам'яттю людини про історичне минуле, великі трагедії, які сприймаються героями через артефакти, що несуть в собі дух минулих епох.

Водночас, життєздатність американських міфів і символів піддається сумніву в умовах сучасного постмодерного світу. Особисті трагедії героїв, їхні переживання і невпевненість в майбутньому є проявом скептичного ставлення персонажів до таких традиційних національних символів, як американська мрія тощо.

Література:

1. Мелетинский Е. М. Поэтика мифа / Евгений Михайлович Мелетинский. – М. : Наука, 1976. – 408 с.
2. Націоналізм: Антологія. – 2-ге вид. / упор. Олег Проценко, Василь Лісовий. – К. : Смолоскип, 2006. – 684 с.
3. Пропп В. Я. Морфология волшебной сказки. Исторические корни волшебной сказки / Владимир Яковлевич Пропп. – М. : Лабиринт, 1998. – 512 с.
4. Сміт Е. Д. Нації та націоналізм у глобальну епоху / Ентоні Д. Сміт; пер. з англ. Микола Климчук, Тарас Цимбал; наук. ред. Георгій Касьянов. – К. : Ніка-Центр, 2006. – 320 с.
5. Auster Paul. Oracle Night / Paul Auster. – NY: Picador, 2003. – 206 p.
6. Auster Paul. The invention of solitude / Paul Auster. – London : Faber& Faber, 1992. –173 p.
7. Auster Paul. The New York Trilogy: City of Glass / Paul Auster. – NY : Penguin, 1987. –203 p.

8. Dawson Nicolas. An Examination of the Identity of Author and Character and Their Relationship within the Narrative Structure of Paul Auster's New York Trilogy / Nicolas Dawson. – Режим доступу : <http://www.bluecricket.com/auster/articles/dawson.html>
9. Russell Alison. Deconstructing The New York Trilogy: Paul Auster's Anti-Detective Fiction / Alison Russell. – Режим доступу : <http://www.questia.com/PM.qst?a=o&d=95164845>
10. Alford Steven E. Spaced out: Signification and Space in Paul Auster's The New York Trilogy / Steven E. Alford. – Режим доступу : <http://www.polaris.nova.edu/~alford/articles/ausspace.html>
11. National colors: USA. Red, white and blue. – Режим доступу : http://www.statesymbolsusa.org/National_Symbols/National_colors.html

**Functioning of National Mythology in the Context of Globalization
(on the Basis of Paul Auster's Novel «Oracle Night»)**

The article deals with some aspects of the USA national mythology and its influence on Paul Auster's works. An attempt is made to ascertain functional mission of national myths and symbols in the novel «Oracle Night» in the context of globalization. For this purpose, the novel is studied in the light of the theory of myth.

Юлія Подосельнік (Київ)

**СВОЄРІДНІСТЬ РЕКОНСТРУКЦІЇ ЖІНОЧОГО ПРОСТОРУ
В АРТУРІАНСЬКІЙ ФЕНТЕЗІ
(НА МАТЕРІАЛІ ЦИКЛІВ
«ТУМАНИ АВАЛОНА» МЕРІОН ЦІММЕР БРЕДЛІ
ТА «DOWN THE LONG WIND» ДЖИЛЛІАН БРЕДШОУ)**

Дослідження жіночих характеристик Артуріани розпочинається лише у ХХ столітті, коли широкому загалу читачів стали доступні сучасні перевидання середньовічних текстів. Однак часто критичні студії продовжують ігнорувати жіночі образи або недооцінюють їх, згадуючи лише з метою аналізу джерел, хронології чи біографій [5; xvii].

Характерною рисою літературної Артуріани є те, що її найраніше втілення, середньовічний романний наратив, враховує жіночу бажаність, проте не зважає на жіночі бажання. Стимульований інтересом до проблем кохання та деякими реальними історичними жінками, середньовічний артурівський роман вихваляє жіночу красу та виводить жінок на центральні позиції двору короля Артура. Незважаючи на екстраординарну тяглисть у часах та культурах, жіночі образи Артуріани переходять із тексту в текст із набором заданих характеристик, діючи як топос конструювання маскулітності і не маючи власного голосу. Такі тексти Артуріани моновокальні.

Як стверджує Шаран Ньюмен, «до ХХ століття у канонічній Артуріані жінки були маргіналізовані або виведені за межі подій... Позбавлена жінок історія значно біднішає. Нестача серйозних досліджень фемінного аспекту Камелоту означає, що Артур, Мерлін, Ланселот та інші чоловіки отримують непропорційну частину уваги» [5; xiv]. Завданням цієї статті є розгляд специфіки реконструкції жіночого простору в циклах фентезі «Тумани Авалона» Меріон Ціммер Бредлі та «Down the Long Wind» Джилліан Бредшоу.

Культурна парадигма ХХ століття вирізняється актуалізацією міфу в художніх текстах; фундаментальна культура стає тотально міфологічною [4; 243]. ХХ століття звертається до культурних стереотипів та припущень щодо героїнь артурівського міфу і трансформує їх [7; 288]; якщо дотепер особливості інтерпретації образів залежали насамперед від жанру: у середньовічних хроніках Гвіневра – зрадниця, винна у падінні Камелоту, натомість у лицарських романах вона смілива і прекрасна королева. Моргана ле Фей у віршованих романах – добра фея, у прозових – зла чаклунка» [8; 2], то у літературі новітнього часу кожен із характеристик Артуріани стає по суті міфічним – і водночас виразно індивідуальним.